

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 896

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 19 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Klimaatadaptatieplan - Monitoring

Het vorige klimaatadaptatieplan dateerde van 2013 en liep af in 2020, het jaar dat het zo extreem droog was. In de plenaire vergadering van 18 mei 2022 antwoordde de minister dat haar administraties bezig waren met een ontwerp van klimaatadaptatieplan. Pas na de hete zomer, twee jaar na het aflopen van het vorige plan, werd in oktober 2022 een nieuw klimaatadaptatieplan voorgesteld. Het plan bevat ook enkele maatregelen die geformuleerd werden in het kader van het advies Weerbaar Waterland van het expertenpanel Hoogwaterbeveiliging.

Om de maatregelen te monitoren en eventueel bij te sturen waar nodig, is er een nieuwe Vlaamse Taskforce Adaptatie opgericht. In het beleidsdomein Omgeving werd 150 miljoen euro uitgetrokken voor het klimaatadaptatieplan, waarvan 100 miljoen euro in 2023 en 50 miljoen euro in 2024. Men is volop bezig met de uitwerking van een concreet investeringsplan om te bepalen welke maatregelen eerst zullen worden uitgevoerd. Verder heeft de Taskforce Adaptatie aan de andere beleidsdomeinen gevraagd om na te gaan of ook daar budgetten kunnen worden vrijgemaakt. Tot slot wordt het plan omgezet in een actietabel, met aanduiding van de trekkers van en de betrokkenen bij de diverse acties.

Op vrijdag 17 maart 2023 was er een hoorzitting over het klimaatadaptatieplan. Daar kwamen onder andere de volgende opvallende fragmenten aan bod, waarover ik graag extra duiding zou willen krijgen:

- Over de sociale-rechtvaardigheidstoets in het Vlaams klimaatadaptatiebeleid zegt Karel Pype (Reset.Vlaanderen): "Om te beoordelen in welke mate het klimaatadaptatiebeleid rekening houdt met sociale rechtvaardigheid, kan men gebruikmaken van een 'adaptation justice index'... Het lijkt interessant om in Vlaanderen een gelijkaardige analyse uit te voeren, met het oog op een sociaal rechtvaardige bijsturing van het Vlaamse klimaatadaptatiebeleid."
- De opmerking over de kwantificeerbare elementen in het adaptatieplan is volgens Griet Verstraete (Departement Omgeving) terecht. Dat is een belangrijk aandachtspunt. De geplande monitoring en het onderzoek dat het Departement Omgeving samen met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft opgestart, heeft als doel kwantificeerbare indicatoren te koppelen aan de maatregelen uit het adaptatieplan. Men wil dit jaar starten met een nulmeting van een aantal indicatoren om de effectiviteit en efficiëntie van de maatregelen te kunnen opvolgen. Dat is geen gemakkelijke oefening, want het is nu eenmaal niet gemakkelijk om adaptatie te kwantificeren.

1. Wat betreft de monitoring.

- a) Graag had ik de actietabel - met aanduiding van de trekkers van en de betrokkenen bij de diverse acties - ontvangen.
- b) Is het 'operationeel meerschallig klimaatadaptatie-monitoringssysteem' al opgestart? Zo ja, graag had ik een overzicht van de parameters van het systeem ontvangen. Zo niet, wat is dan de reden van dit uitstel en wanneer is de aanvang van de nulmeting gepland?
- c) Hoe zal de minister de kloof tussen het laatste evaluatierapport (Voortgangsrapport 2016-2017) tot vandaag overbruggen? Graag had ik ook de tussentijdse monitoringsresultaten ontvangen.

2. Wat betreft de Taskforce Adaptatie.

- a) Wat is het mandaat van de taskforce (beslissingen, adviesverlenend, rapportage,..)?
- b) Wie zetelt in deze Taskforce Adaptatie en hoeveel keer per jaar komt de Taskforce samen?
- c) Wanneer is de volgende vergadering gepland? En wat is de agenda van die vergadering? Graag had ik een kopie van de geplande agenda ontvangen.
- d) Kan de minister een kopie bezorgen van het verslag van de vergaderingen evenals een lijst met de genodigden?
- e) Hoe verhoudt de Taskforce Adaptatie zich tot de Taskforce Droogte (de droogtecommissie)?

3. Wat betreft de financiering.

- a) Graag een overzicht van de relevante begrotingsartikels en de globale uitvoeringscijfers op dit moment (VAK en VEK).
- b) Graag een verdeling van het totale budget (150 miljoen voor 2023 en 2024 samen) over de verschillende acties, en per actie opnieuw de uitvoeringscijfers.
- c) Is het investeringsplan al opgemaakt? Zo ja, had ik graag een kopie ontvangen. Zo niet, wat is dan de reden van het uitstel?
- d) Welke budgetten zijn er vrijgemaakt vanuit de andere beleidsdomeinen? Graag een overzicht per beleidsdomein voor dit en volgend jaar.

4. Wat betreft sociale maatregelen in het plan.

Is de minister van plan de genomen maatregelen te onderwerpen aan de sociale-rechtvaardigheidstoets (bijv. a.d.h.v. de adaptation justice index)? Op welke manier wil ze die toetsing uitvoeren? Graag een overzicht van de maatregelen en betrokken partners.

ANTWOORD

op vraag nr. 896 van 19 juni 2023

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. a) De actietabel is opgemaakt. U vindt de voorlopige versie van de tabel in bijlage 1.

b) De studie rond de ontwikkeling van een operationeel meerschallig klimaatadaptatie-monitoringssysteem kende een voortraject dat werd afgerond in 2019 (zie bijlage 2). De momenteel lopende studie bouwt verder op de resultaten hiervan. De nulmeting is gepland voor het najaar van 2023. Eind 2023 zullen de resultaten hiervan gepubliceerd worden. De eigenlijke ontwikkeling van het systeem is gepland en begroot voor 2024.

c) De eerste voorstudie werd uitgevoerd in 2019 en baseert zich op het Vlaams Adaptatieplan 2013-2020. De lopende studie rond de ontwikkeling van een monitoringssysteem bouwt hierop verder en ent zich op het nieuwe klimaatadaptatieplan.
2. a) De Vlaamse Taskforce Adaptatie (VTFA) verleent advies rond het Vlaams Adaptatiebeleid op ambtelijk niveau en staat in voor de rapportering en opvolging van de implementatie van het Vlaams Klimaatadaptatieplan.

b) De VTFA wordt gecoördineerd door het Departement Omgeving. In de VTFA zetelen vertegenwoordigers van de entiteiten binnen het beleidsdomein Omgeving (ANB, VMM, VLM, OVAM, AOE, INBO, VEKA) en van Departement Landbouw en Visserij, Mobiliteit en Openbare Werken, Economie, Wetenschap en Innovatie, Financiën en Begroting, Zorg en het Agentschap Binnenlands Bestuur.

c) De volgende vergadering van de VTFA is gepland op 15 september. Het hoofddoel van deze vergadering is om toekomstige verankering en bestendiging van het VAP via het regeerakkoord naar de volgende legislatuur toe te bespreken. Verder wordt als vast agendapunt een stavaza gegeven van de verschillende adaptatie-initiatieven die lopende of gepland zijn binnen de verschillende entiteiten en op Europees niveau. De VTFA komt gemiddeld een drietal keer per jaar samen maar wordt frequenter bijeen geroepen als daar een specifieke nood aan is.

d) Voor het ontwerpverslag van de laatste VTFA vergadering verwijs ik graag naar bijlage 3, al moet dit verslag nog goedgekeurd worden op de volgende VTFA. De lijst met genodigden is weergegeven in het verslag. Ik zal de verslagen van de vergaderingen van 2022 en 2023 nabezorgen.

e) De VTFA werkt rond het globale adaptatiebeleid dat ruimer gaat dan droogte. De entiteiten van de Vlaamse overheid die vertegenwoordigd zijn in de droogtecommissie zijn ook vertegenwoordigd in de VTFA.
3. a-c) Begin 2023 is een investeringsplan opgemaakt voor een totaalbedrag van 150 miljoen euro, vast te leggen in 2023 (100 miljoen euro) en in 2024 (50 miljoen euro). Dit investeringsplan bevat 9 clusters en 36 projecten met een richtbudget dat de VAK doelstelling met ca. 9% overschrijdt. Op die manier wordt rekening gehouden met wijzigende omstandigheden die zich in de loop van de periode

kunnen voordoen waardoor deelacties niet tijdig vastgelegd zouden kunnen worden.

Dit plan wordt op regelmatige basis en periodiek opgevolgd en zal waar nodig worden bijgestuurd in overleg tussen de betrokken entiteiten.

Als bijlage 4 gaat het investeringsplan met overzicht van begrotingsartikels, uitvoeringscijfers, budgetten en betrokken entiteiten; stand van zaken eind juni 2023.

d) Dergelijk overzicht is niet beschikbaar in het kader van het VAP. Vanuit de VTFA zal deze vraag worden gesteld.

4. Bijzondere aandacht voor sociaal kwetsbare groepen is als rode draad opgenomen in het plan.

BIJLAGEN

1. [Werkdocument acties VAP-VTFA](#)
2. [Studie Monitoringsysteem Adaptatie](#)
3. [a\)Ontwerpverslag VTFA 160523](#)
[b\)Verslag VTFA 081222](#)
[c\)Verslag VTFA 160223](#)
4. [Overzicht IPVAP – status na aanvraag](#)